

BẢN TIN TỔNG HỢP NĂM 2023

DỰ ÁN TĂNG CƯỜNG NĂNG LỰC XUẤT KHẨU
CHO DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA

TRONG NGÀNH HÀNG

GIA VỊ, RAU QUẢ VIỆT NAM

ĐIỂM TIN THỊ TRƯỜNG RAU QUẢ

Theo USDA, sản lượng táo của EU trong niên vụ 2023/2024 (tháng 7/2023–6/2024) dự báo đạt 11,5 triệu tấn, giảm 2,45% so với niên vụ trước; sản lượng lê dự kiến đạt 1,7 triệu tấn, giảm 12% và sản lượng nho dự báo đạt 1,29 triệu tấn, giảm 16%. Trong đó, sản lượng táo của Hà Lan trong năm 2023 dự kiến đạt khoảng 207.000 tấn (giảm 12% so với cùng kỳ năm trước) và sản lượng lê đạt khoảng 341.000 tấn (tăng 3% so với cùng kỳ năm trước và giảm 6% so với mức trung bình 3 năm gần đây). Báo cáo triển vọng thị trường nông nghiệp của Ủy ban châu Âu, sản lượng táo của EU trong niên vụ 2023/2024 ước tính thấp hơn 2,4% so với vụ trước, do điều kiện thời tiết không thuận lợi, sâu bệnh ngày càng tăng và chi phí sản xuất cao. Khối lượng tiêu thụ táo tươi cũng được dự báo giảm khoảng 3,6% so với cùng kỳ năm ngoái, bình quân đầu người đạt khoảng 15 kg/người/năm. [1] [2] [3]

EU và Kenya ký kết Hiệp định Đối tác Kinh tế EU – Kenya. Sau khi được phê chuẩn và có hiệu lực, Kenya sẽ được miễn thuế và miễn hạn ngạch vào EU. Các mặt hàng xuất khẩu chính của Kenya sang EU là các sản phẩm nông nghiệp, bao gồm rau, trái cây, chè và cà phê. [4]

Ngày 10/7, EU ký hiệp định thương mại tự do với Newzealand sau nhiều năm đàm phán. 97% hàng xuất khẩu hiện tại của New Zealand sang EU sẽ được miễn thuế, với hơn 91% thuế quan được dỡ bỏ vào ngày thỏa thuận có hiệu lực. Trong đó, loại bỏ thuế quan ngay lập tức đối với Kiwi, rượu vang, hành tây, táo, mật ong manuka và hàng hóa sản xuất, cũng như đối với hầu hết các loại hải sản và các sản phẩm làm vườn khác. [5]

Theo ước tính được công bố tại hội nghị quốc tế "Prognosfruit" năm 2023 tổ chức tại Trento (Ý), sản lượng lê của Bỉ dự kiến đạt 412.000 tấn trong năm nay, tăng 19% so với cùng kỳ năm 2022, lần đầu tiên trở thành nhà sản xuất lê lớn nhất châu Âu. [6]

Sản lượng chanh của Tây Ban Nha trong niên vụ 2023/2024 dự kiến đạt 1,365 triệu tấn, tăng 34% so với niên vụ 2022/23 (đạt 1,018 triệu tấn). Trong khi đó, sản lượng bưởi dự kiến đạt 90.000 tấn, tăng nhẹ so với niên vụ trước. [7]

Chính quyền vùng Wallonia ở Bỉ đã quyết định chi 2 triệu Euro (khoảng 2,1 triệu USD) để hỗ trợ người trồng táo bị ảnh hưởng bởi

chi phí năng lượng ngày càng tăng và sự cạnh tranh từ các nước phương Đông trong những năm gần đây. Sản lượng táo thu hoạch ở Bỉ năm 2023 ước tính đạt 203.000 tấn, giảm 15% so với cùng kỳ năm trước, lớn hơn nhiều so với mức giảm trung bình của khối (ở mức 3%). Sự hỗ trợ này giúp nông dân đa dạng hóa các chủng loại táo, giúp ngăn chặn được tình trạng sản lượng táo giảm và việc phá hủy các vườn trồng táo. [8]

Theo hiệp hội trái cây Moldova, tính đến đầu tháng 12/2023, Moldova đã xuất khẩu khoảng 78 nghìn tấn mật tươ sang 31 quốc gia trên thế giới. Trong đó, khối lượng xuất khẩu sang các nước trong khối EU đạt gần 60 nghìn tấn. Đây là khối lượng xuất khẩu mạnh mẽ từ trước đến nay nhờ nhu cầu tăng mạnh ở các nước EU. [9]

Tây Ban Nha sẽ xuất khẩu lô 15 container (300 tấn) hạnh nhân sang thị trường Trung Quốc từ tháng 1 đến tháng 2/2024. Lô hạnh nhân đầu tiên này do Tập đoàn Dcoop xuất khẩu. Hiện chỉ có Tập đoàn Dcoop và Công ty Unió Nuts ở Catalonia được phép xuất khẩu hạnh nhân sang Trung Quốc. Tây Ban Nha đặt mục tiêu sẽ xuất khẩu khoảng 50.000 tấn hạnh nhân sang Trung Quốc vào năm 2025 và dự kiến đạt 90.000 tấn vào năm 2032. [10]

Tổ chức thương mại thế giới WTO đã đồng ý mở lại vụ kiện theo yêu cầu của EU để xác định xem Hoa Kỳ có cần tuân thủ phán quyết chống lại thuế quan mà Liên minh châu Âu áp đặt với ô liu đen của Tây Ban Nha. Tám quốc gia (Brazil, Canada, Trung Quốc, Ấn Độ, Nhật Bản, Nga, Thụy Sĩ và Thổ Nhĩ Kỳ) đã tham gia với tư cách là bên thứ ba trong cuộc tranh chấp giữa EU và Hoa Kỳ về thuế quan đối với ô liu đen Tây Ban Nha. [11]

Diện tích bí ngô của Hungary năm 2023 là 1.626 ha, tăng nhẹ so với năm 2022. Sản lượng bí ngô ước đạt 35.000 - 40.000 tấn. Sản lượng này đáp ứng phần lớn nhu cầu tiêu dùng trong nước nên khối lượng nhập khẩu không đáng kể. [12]

Theo Viện Kinh tế Nông nghiệp phi lợi nhuận Hungary (AKI), diện tích trồng khoai tây năm 2023 của nước này đạt 5,83 nghìn ha, sản lượng đạt 161,5 nghìn tấn (giảm 18,9% so với cùng kỳ năm 2022). Sản lượng khoai tây giảm là do chi phí lao động cao, tiêu chuẩn không thuận lợi, thiếu thuốc bảo vệ thực vật hiệu quả và khó dự báo nhu cầu thị trường khiến việc trồng khoai tây giống gặp khó khăn. [13]

ĐIỂM TIN THỊ TRƯỜNG GIA VỊ

Theo Bộ Nông nghiệp và Thực phẩm Pháp, trong niên vụ 2023/2024, diện tích trồng tỏi tây của nước này đạt 5.486 ha, sản lượng đạt 162.578 tấn, tăng 3% so với niên vụ 2022/23 nhưng giảm 4% so với trung bình giai đoạn 2018 - 2022. [14]

Theo Hiệp hội các nhà sản xuất và tiếp thị tỏi quốc gia Tây Ban Nha (Anpca), chiến dịch tỏi năm 2023 đã kết thúc ở Castilla-La Mancha, và một số diện tích trồng tỏi tím ở phía bắc Tây Ban Nha sắp kết thúc vụ thu hoạch. Sản lượng tỏi năm nay thấp do hạn hán và diện tích sản xuất giảm 15%, đặc biệt chi phí sản xuất đã tăng gần gấp đôi chỉ trong vòng một năm. [15]

Theo Hiệp hội các nhà sản xuất và tiếp thị tỏi quốc gia Tây Ban Nha (Anpca), năng suất tỏi năm nay thấp hơn do hạn hán và diện tích sản xuất giảm 15% so với cùng kỳ, trong khi chi phí sản xuất tăng gần gấp đôi với năm trước. [16]

Theo dữ liệu sơ bộ đầu tiên cho năm 2023 từ Tài khoản kinh tế nông nghiệp (The economic accounts for agriculture - EAA), chỉ số năng suất lao động nông nghiệp ở EU ước tính đã giảm 6,6% so với cùng kỳ năm trước, sau mức tăng trưởng từ năm 2019 đến năm 2022. Hầu hết các nước EU (19) đều đăng ký năng suất lao động nông nghiệp thấp hơn vào năm 2023 (được đo bằng chỉ số thu nhập thực tế của các yếu tố trong nông nghiệp trên mỗi đơn vị công việc hàng năm). Tỷ lệ giảm mạnh nhất là ở Estonia (giảm 57,9%), Thụy Điển (giảm 31,7%), Ireland (giảm 30,3%), Lithuania (giảm 30,2%) và Bulgaria (giảm 28,6%). Tuy nhiên, mức độ cao hơn ở 7 nước EU, với mức tăng mạnh nhất là Bỉ (tăng 31,0%), tiếp theo là Tây Ban Nha

(tăng 11,1%), Bồ Đào Nha (tăng 9,9%), Hungary (tăng 5,5%), Ý (tăng 4,2%), Malta (tăng 3,3%) và Slovenia (tăng 0,3%). Sự gia tăng này là do giá phân bón và đầu vào thấp hơn và giá các sản phẩm mà các quốc gia này chuyên môn hóa và giá cao hơn, chẳng hạn như dầu ô liu, khoai tây hoặc lợn. [17]

CH Séc đã ra cảnh báo người tiêu dùng về sản phẩm ớt nhập khẩu từ Maroc chứa một tỷ lệ thuốc diệt côn trùng và thuốc diệt muỗi Tau-fluvalinate là 0,047 mg/kg – ppm, trong khi giới hạn dư lượng tối đa (MRL) của chúng là 0,01 mg/kg – ppm. [18]

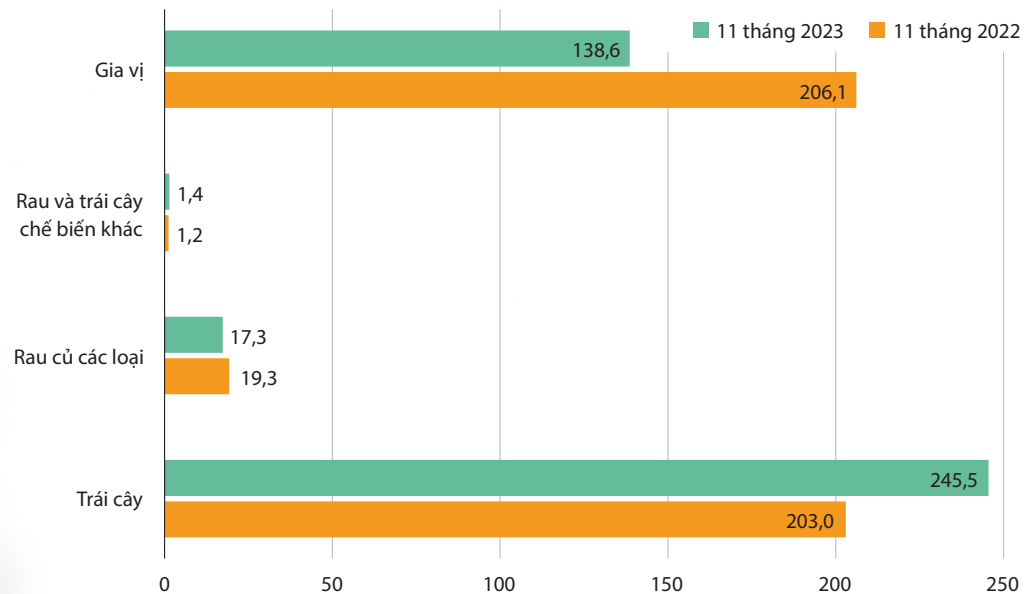
Hiệp hội tỏi Tây Ban Nha đã tố cáo hành vi gian lận nhập tỏi đông lạnh từ Trung Quốc vào Liên minh châu Âu, khiến tỏi Trung Quốc vào EU với giá thấp hơn, ảnh hưởng đến ngành sản xuất tỏi Tây Ban Nha. Nguyên nhân là do tỏi được cho là đông lạnh này thực sự là tỏi được làm lạnh, được vận chuyển ở nhiệt độ -40C, trong khi tỏi đông lạnh phải ở -200C. Đặc biệt, giá tỏi đông lạnh không bị áp hạn ngạch và được hưởng mức thuế thấp. [19]

Theo Văn phòng SPS Việt Nam, 4 sản phẩm gia vị của Việt Nam gồm mùi tây, rau mùi, húng quế, bạc hà xuất khẩu vào EU sẽ không còn bị áp dụng các biện pháp kiểm soát chính thức và khẩn cấp. Đây là thành quả đạt được sau 11 tháng tích cực đàm phán, cam kết đảm bảo chất lượng từ phía doanh nghiệp và cơ quan quản lý của Việt Nam. Việc nói lỏng kiểm soát từ phía EU không chỉ giúp doanh nghiệp giảm chi phí và thời gian phải chờ lấy mẫu kiểm tra mà còn tạo điều kiện cho các sản phẩm rau gia vị của Việt Nam cạnh tranh hơn tại thị trường này. [20]

TÌNH HÌNH XUẤT KHẨU NGÀNH HÀNG RAU QUẢ VÀ GIA VỊ SANG THỊ TRƯỜNG EU

Trong 11 tháng năm 2023, xuất khẩu của nhóm ngành hàng gia vị và rau quả của Việt Nam sang thị trường EU đạt 402,9 triệu USD, giảm 6,2% so với cùng kỳ năm 2022. Trong đó, các sản phẩm trái cây và rau quả chế biến khác tăng lần lượt 20,9% và 19,8% so với cùng kỳ năm 2022, còn rau củ các loại giảm 10,2%, và các sản phẩm gia vị giảm 32,8%.

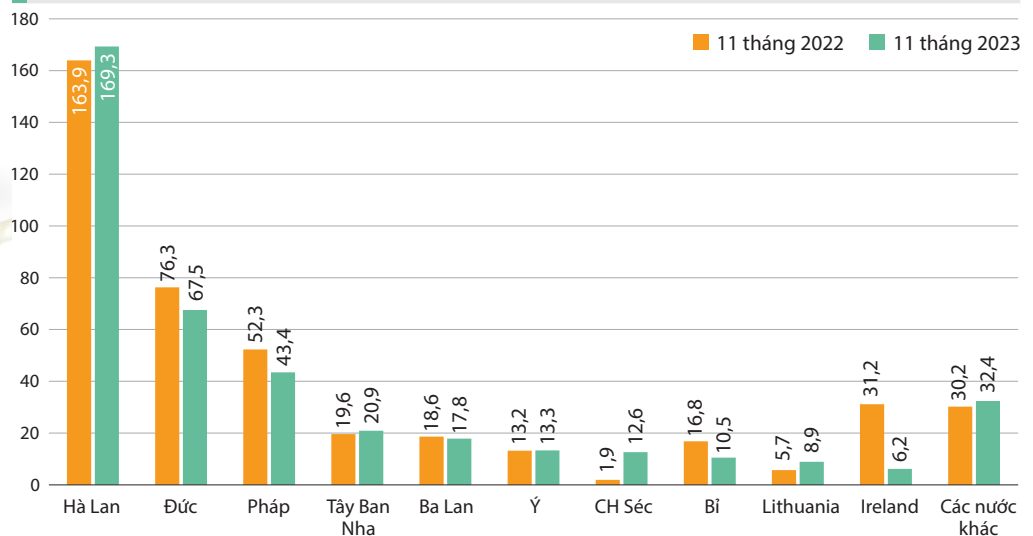
GIÁ TRỊ XUẤT KHẨU RAU QUẢ VÀ GIA VỊ SANG THỊ TRƯỜNG EU (TRIỆU USD)

Nguồn: Tính toán từ số liệu Tổng cục Hải quan

Trong 11 tháng đầu năm 2023, Hà Lan vẫn là thị trường lớn nhất trong khối EU của các sản phẩm rau quả gia vị của Việt Nam, với giá trị xuất khẩu đạt 163,9 USD (chiếm 64,1% thị phần xuất khẩu, tăng 3,3% so với cùng kỳ năm trước). Thị trường lớn thứ hai là Đức đạt 67,5 triệu USD (chiếm 25,6%), giảm 11,5%. Các nước tiếp theo lần lượt là Pháp đạt 43,4 triệu USD (chiếm 16,4%, giảm 16,9%); Tây Ban Nha đạt 20,9 triệu USD (chiếm 7,9%, tăng 6,6%); Ba Lan đạt 17,8 triệu USD (chiếm 6,7%, giảm 4,3%); v.v.

GIÁ TRỊ XUẤT KHẨU RAU QUẢ, GIA VỊ SANG CÁC NƯỚC TRONG KHỐI EU (NGHÌN USD)

Nguồn: Tính toán từ số liệu Tổng cục Hải quan

XUẤT KHẨU RAU QUẢ SANG THỊ TRƯỜNG EU

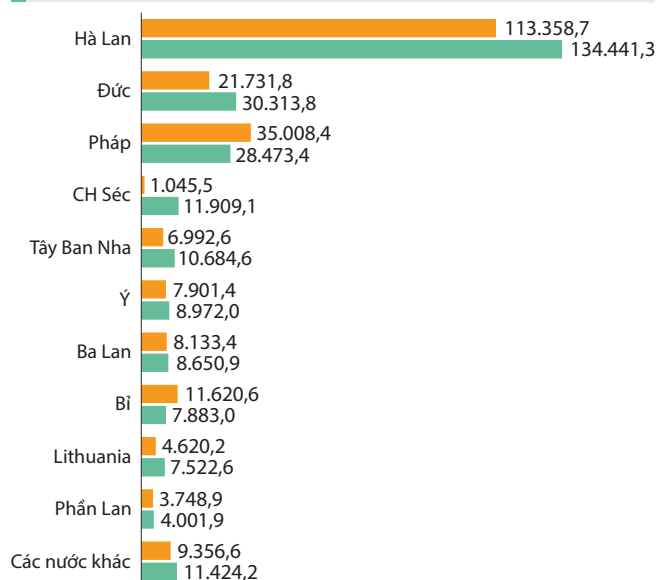
Giá trị xuất khẩu rau quả (trừ các loại rau gia vị) của Việt Nam sang thị trường EU trong 11 tháng năm 2023 đạt 264,3 triệu USD, chiếm 65,6% tổng giá trị xuất khẩu rau quả gia vị, tăng 20,9% so với cùng kỳ năm 2022.

Trong 11 tháng, các sản phẩm rau quả của Việt Nam đã xuất sang thị trường EU nhiều nhất là tới Hà Lan với 134,4 triệu USD, chiếm 50,9% tổng giá trị nhập khẩu cả EU và tăng

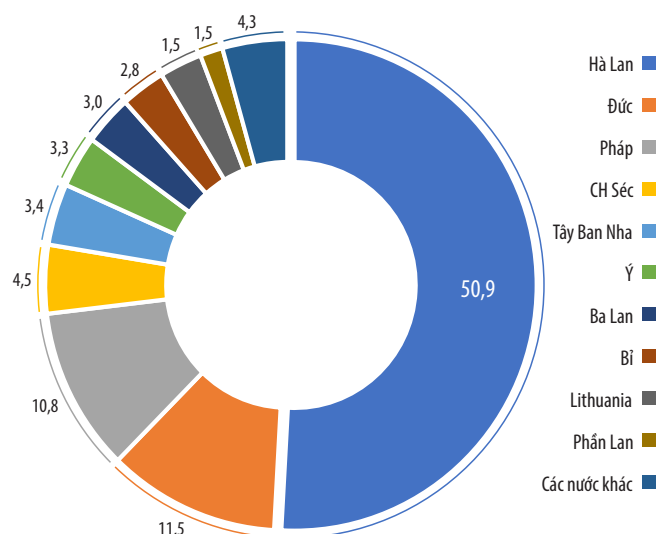
18,6% so với cùng kỳ năm 2022. Đức là thị trường nhập khẩu lớn thứ 2 trong khối, chiếm 11,5%, tăng 39,5% so với cùng kỳ năm 2022, đạt 30,3 triệu USD. Thị trường lớn thứ 3 là Pháp đạt 28,5 triệu USD, chiếm 10,8%, giảm 18,7%. Các thị trường tiếp theo là Cộng hòa Séc đạt 11,9 triệu USD, chiếm 4,5%, tăng 1039,2%; Tây Ban Nha đạt 10,7 triệu USD, chiếm 4%, tăng 52,8%.

GIÁ TRỊ XUẤT KHẨU RAU QUẢ SANG THỊ TRƯỜNG EU (NGHÌN USD)

11 tháng 2022
11 tháng 2023

CƠ CẤU THỊ TRƯỜNG XUẤT KHẨU RAU QUẢ VIỆT NAM SANG EU TRONG 11 THÁNG ĐẦU NĂM 2023 (%)

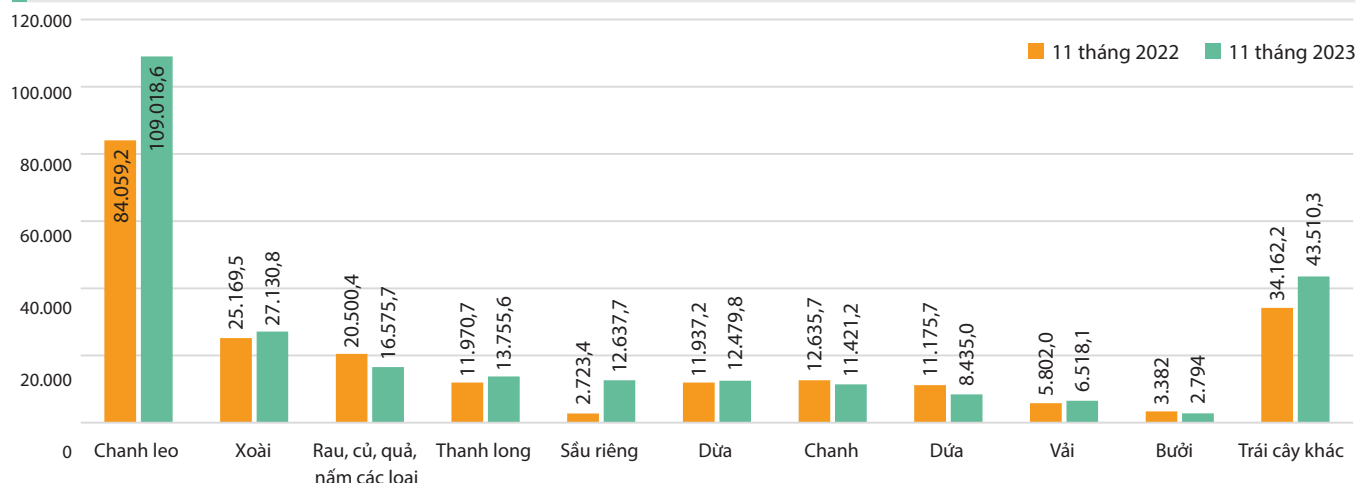

Nguồn: Tính toán từ số liệu Tổng cục Hải quan

Trong các mặt hàng rau quả xuất khẩu sang EU trong 11 tháng đầu năm 2023, chanh leo là sản phẩm có giá trị xuất khẩu cao nhất, đạt 109 triệu USD, chiếm 41,3% tổng giá trị xuất khẩu của nhóm sản phẩm rau quả, tăng 29,7% so với cùng kỳ năm 2022. Tiếp đến là xoài đạt 27,1 triệu USD, chiếm 10,3%, tăng 7,8%; rau, củ, quả, nấm các loại đạt 16,6 triệu USD (chiếm 6,3%), giảm 19,1%; thanh long đạt 13,7

triệu USD (chiếm 5,2%), tăng 14,9%; sầu riêng là sản phẩm có tốc độ tăng trưởng cao nhất đạt 12,6 triệu USD (chiếm 4,8%), tăng 364%. Tiếp theo là các sản phẩm dứa đạt 12,5 triệu USD (chiếm 4,7%), tăng 4,6%; chanh đạt 11,4 triệu USD (chiếm 4,3%), giảm 9,6%; dứa đạt 8,4 triệu USD (chiếm 3,2%), giảm 24,5%; vải đạt 6,5 triệu USD (chiếm 2,5%), tăng 12,3%; v.v.

GIÁ TRỊ XUẤT KHẨU MỘT SỐ LOẠI RAU QUẢ CHÍNH XUẤT KHẨU SANG EU TRONG 11 THÁNG ĐẦU NĂM 2023 (TRIỆU USD)

Nguồn: Tính toán từ số liệu Tổng cục Hải quan

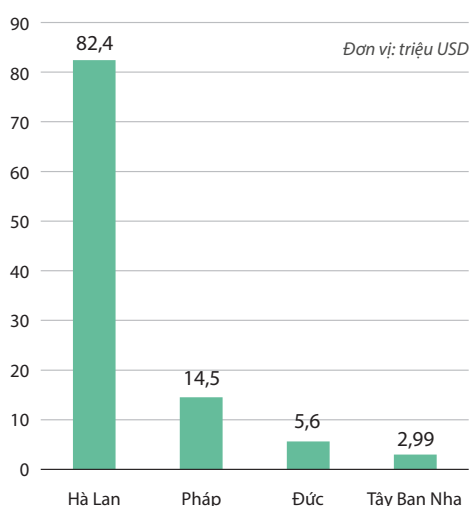
TÌNH HÌNH XUẤT KHẨU MỘT SỐ SẢN PHẨM TRÁI CÂY

CHANH LEO

Trong 11 tháng đầu năm 2023, Việt Nam xuất khẩu chanh leo sang 19 quốc gia trong khối EU bao gồm: Hà Lan, Pháp, Đức, Tây Ban Nha, Ba Lan, Bỉ, Bồ Đào Nha, Đảo Síp, Lithuania, Luxembourg, Phần Lan, CH Séc, Ý, Ireland, Latvia, Estonia, Bulgaria, Thụy Điển, Đan Mạch. Trong đó, Hà Lan là thị trường nhập khẩu chanh leo nhiều nhất của Việt Nam sang EU, với giá trị nhập khẩu đạt 82,4 triệu USD, chiếm 75,6% tổng giá trị xuất khẩu chanh leo, tăng 39,8% so với cùng kỳ năm 2022. Tiếp đến là Pháp đạt 14,5 triệu USD (chiếm 13,3%), giảm 28,1%; Đức đạt 5,6 triệu USD (chiếm 5,1%), tăng 394,6%; Tây Ban Nha đạt 2,99 triệu USD (chiếm 2,7%), tăng 67,2%; v.v.

Chanh leo xuất khẩu sang thị trường EU chủ yếu là các sản phẩm chế biến như chanh dây sấy dẻo, chanh dây cô đặc, nước ép chanh dây, v.v. với giá trị xuất khẩu đạt 88,55 triệu USD, chiếm 81,2% tổng giá trị xuất khẩu chanh leo, tăng 45,81% so với cùng kỳ năm 2022; sản phẩm chanh leo tươi chỉ đạt 20,4 triệu USD (chiếm 18,8%), giảm 12,2%.

Trong 11 tháng đầu năm 2023, có 69 doanh nghiệp xuất khẩu chanh leo sang EU. Trong đó, 5 doanh nghiệp xuất khẩu nhiều nhất chiếm 69,5% tổng giá trị xuất khẩu, với giá trị xuất khẩu lần lượt đạt 28,7 triệu USD (chiếm 26,4%, tăng 84% so với cùng kỳ năm 2022); 14,3 triệu USD (chiếm 13,1%, tăng 59,8%); 13,3 triệu USD (chiếm 12,3%, giảm 3,7%); 9,7 triệu USD (chiếm 8,9%, giảm 3,7%); 9,6 triệu USD (chiếm 8,9%, tăng 195%); v.v.

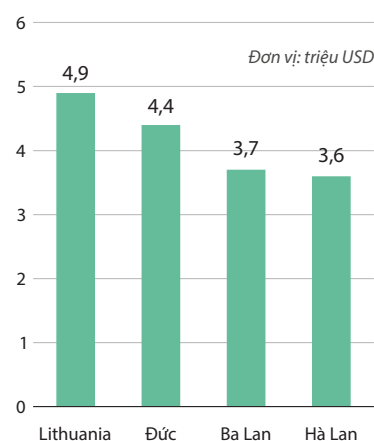
XOÀI

Trong 11 tháng đầu năm 2023, Việt Nam xuất khẩu xoài sang 23 quốc gia trong khối EU, trong đó, Lithuania là thị trường nhập khẩu xoài nhiều nhất của Việt Nam, với giá trị nhập khẩu đạt 4,9 triệu USD, chiếm 17% tổng giá trị xuất khẩu xoài sang EU, tăng 46,26% so với cùng kỳ năm 2022. Tiếp đến là Đức đạt 4,4 triệu USD (chiếm 16,2%), giảm 9,6%; Ba Lan đạt 3,7 triệu USD (chiếm 13,7%), tăng 12,1%; Hà Lan đạt 3,6 triệu USD (chiếm 13,3%), giảm 19%; v.v.

Xoài xuất khẩu sang thị trường EU chủ yếu là các sản phẩm xoài tươi, khô, bảo quản tạm thời, sơ chế, v.v. với giá trị xuất khẩu đạt 17,3 triệu USD, chiếm 63,9% tổng giá trị xuất khẩu xoài sang EU, giảm 7,7% so với cùng kỳ năm 2022.

ký năm 2022.

Trong 11 tháng đầu năm 2023, có 104 doanh nghiệp xuất khẩu xoài sang EU. Trong đó, 5 doanh nghiệp xuất khẩu nhiều nhất chiếm 47% tổng giá trị xuất khẩu, với tổng giá trị xuất khẩu đạt 12,9 triệu USD.

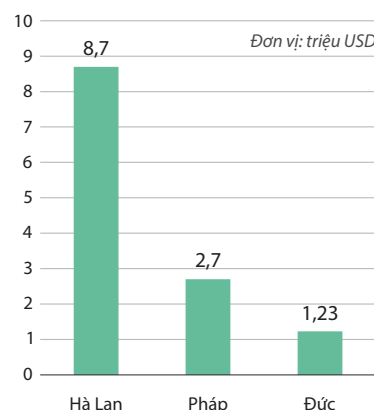
THANH LONG

Trong 11 tháng đầu năm 2023, Việt Nam xuất khẩu thanh long sang 14 quốc gia trong khối EU bao gồm: Hà Lan, Pháp, Đức, CH Séc, Bỉ, Tây Ban Nha, Ba Lan, Phần Lan, Lithuania, Ý, Estonia, Bulgaria, Thụy Điển và Đan Mạch, với tổng giá trị xuất khẩu đạt 13,7 triệu USD, tăng 14,9%. Trong đó, Hà Lan là thị trường nhập khẩu thanh long nhiều nhất của Việt Nam, với giá trị nhập khẩu đạt 8,7 triệu USD, chiếm 63,6% tổng giá trị xuất khẩu thanh long sang EU, tăng 8,7% so với cùng kỳ năm 2022. Tiếp đến là Pháp đạt 2,7 triệu USD (chiếm 20,3%), tăng 45,2%; Đức đạt 1,23 triệu USD (chiếm 8,9%), tăng 16,9%; v.v.

Thanh long xuất khẩu sang thị trường EU chủ yếu là các sản phẩm thanh long tươi, với giá trị xuất khẩu đạt 9,3 triệu USD (chiếm 67,9% tổng giá trị xuất khẩu thanh long), tăng 0,4% so với cùng kỳ năm trước; còn lại là

sản phẩm thanh long chế biến như nước ép thanh long, thanh long sấy dẻo, thanh long cắt miếng, thanh long đóng hộp, thanh long xay nhuyễn, v.v. đạt 4,4 triệu USD tăng 65,4%.

Trong 11 tháng đầu năm 2023, có 67 doanh nghiệp xuất khẩu thanh long sang EU. Trong đó, 5 doanh nghiệp xuất khẩu nhiều nhất chiếm 54,6% tổng giá trị xuất khẩu, với tổng giá trị xuất khẩu là 7,5 triệu USD, tăng 49,6%.

XUẤT KHẨU GIA VỊ SANG THỊ TRƯỜNG EU

Trong 11 tháng đầu năm 2023, xuất khẩu gia vị của Việt Nam sang thị trường EU giảm mạnh so với cùng kỳ năm 2022 ở hầu hết các loại gia vị trừ ớt và thảo quả. Theo số liệu từ Tổng cục Hải quan, xuất khẩu hạt tiêu của Việt Nam sang EU trong 11 tháng đầu năm 2023 đạt 138,6 triệu USD, giảm 32,8% so với cùng kỳ năm 2022, chiếm 95,5% tổng giá trị xuất khẩu của nhóm sản phẩm gia vị. Các sản phẩm gia vị như gừng, sả, tỏi, hoa hồi và một số loại gia vị khác cũng giảm trong 11 tháng đầu năm 2023 so với cùng kỳ năm 2022. Ngược lại, năm 2023 ghi nhận tăng trưởng xuất khẩu của ớt (tăng 58,9% so với cùng kỳ năm 2022) và thảo quả (tăng 122%).

GIÁ TRỊ XUẤT KHẨU MỘT SỐ SẢN PHẨM GIA VỊ CỦA VIỆT NAM SANG THỊ TRƯỜNG EU (NGHÌN USD)

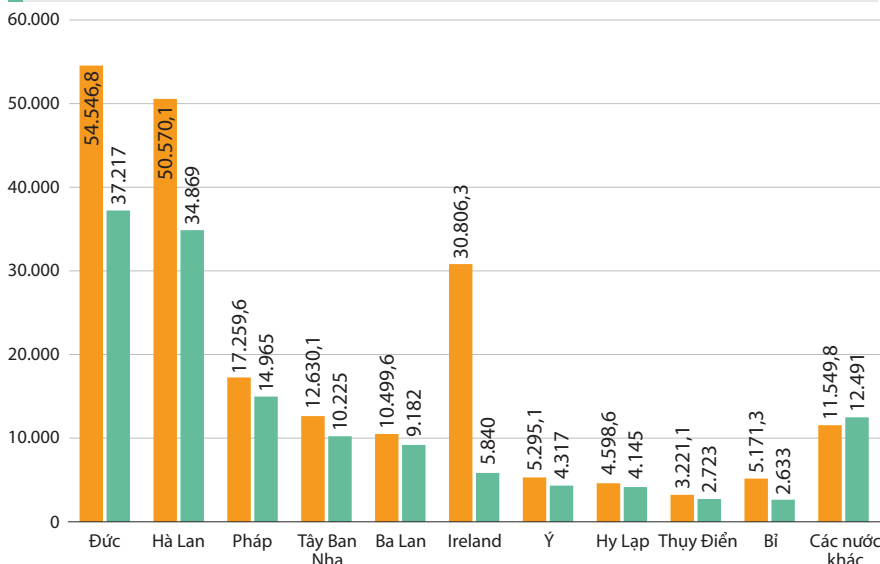
TT		11 tháng 2022	11 tháng 2023	Cơ cấu 2023	Chênh lệch 2023/2022
1	Tiêu	197.297,3	132.403,9	95,52%	-32,9%
2	Gừng	5.051,5	2.759,0	1,99%	-45,4%
3	Sả	1.772,8	1.272,3	0,92%	-28,2%
4	Gia vị khác	1.039,9	897,0	0,65%	-13,7%
5	Ớt	534,8	849,6	0,61%	58,9%
6	Hành các loại	210,3	186,1	0,13%	-11,5%
7	Tỏi	191,3	172,0	0,12%	-10,1%
8	Thảo quả	13,0	28,8	0,02%	122,1%
9	Hoa hồi	37,5	20,7	0,01%	-44,7%
	Tổng	206.148,3	138.607,1	100%	-32,8%

Nguồn: Tính toán từ số liệu Tổng cục Hải quan

Về thị trường xuất khẩu, gia vị của Việt Nam xuất khẩu sang EU đã giảm ở hầu hết các thị trường chính. Trong đó Đức và Hà Lan là 2 thị trường lớn nhất chiếm lần lượt 26,9% và 25,2% tổng giá trị xuất khẩu gia vị sang EU thì đều giảm khá mạnh trên 31%. Các thị trường như Pháp, Ireland, Tây Ban Nha, Ba Lan cũng là các quốc gia nhập khẩu gia vị chính của Việt Nam trong 11 tháng đầu năm 2023 nhưng cũng đều giảm từ. Trong đó giảm mạnh nhất là Ireland, giảm 81% so với cùng kỳ năm 2022, với giá trị xuất khẩu 11 tháng chỉ đạt hơn 5,8 triệu USD.

GIÁ TRỊ XUẤT KHẨU CÁC SẢN PHẨM GIA VỊ SANG MỘT SỐ THỊ TRƯỜNG CỦA EU (NGHÌN USD)

11 tháng 2022
11 tháng 2023

Nguồn: Tính toán từ số liệu Tổng cục Hải quan

TÌNH HÌNH XUẤT KHẨU MỘT SỐ SẢN PHẨM GIA VỊ

HỒ TIÊU

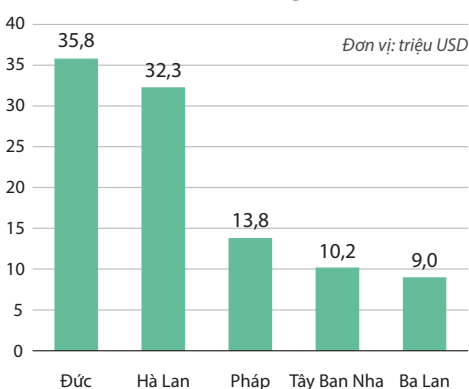
Trong 11 tháng đầu năm 2023, Việt Nam xuất khẩu hồ tiêu sang 23 quốc gia trong khối EU gồm: Đức, Hà Lan, Pháp, Ireland, Tây Ban Nha, Ba Lan, Hy Lạp, Ý, Bỉ, Thụy Điển, Rumani, Bulgaria, Latvia, Phần Lan, Litva, Croatia, v.v.

Trong đó, xuất khẩu sang Đức là lớn nhất đạt 35,8 triệu USD về chiếm 27,1% tổng xuất khẩu hạt tiêu của Việt Nam sang EU, giảm 30,2 so với cùng kỳ năm 2022; Hà Lan đạt 32,3 triệu USD (chiếm 24,4%, giảm 31%); Pháp đạt 13,8 triệu USD (chiếm 10,4%, giảm 14,5%); Tây Ban Nha đạt 10,2 triệu USD (chiếm 7,7%, giảm 19,2%); Ba Lan đạt 9 triệu USD (chiếm 6,8%, giảm 13%); Ireland đạt 5,8 triệu USD (chiếm 4,4%, giảm 81,1%); các quốc gia còn lại chiếm tỷ trọng tương đối nhỏ từ 4% trở xuống.

Trong 11 tháng đầu năm 2023, tiêu đen chưa xay chiếm tỷ trọng 57,7%, tiêu trắng chưa xay chiếm 21,8%, tiêu đen đã xay chiếm 11,3%, tiêu trắng đã xay chiếm 8,9%, một số loại tiêu khác như tiêu xanh chiếm tỷ trọng rất nhỏ khoảng 0,2%.

Trong năm 2023, giá bình quân hạt tiêu đen chưa xay xuất khẩu sang EU đạt 3.651 USD/tấn giảm 16% so với cùng kỳ năm trước, giá hạt tiêu đen đã xay đạt 4.473 USD/tấn (giảm 9%), giá bình quân hạt tiêu trắng chưa xay đạt 4.993 nghìn USD (giảm 19%), giá tiêu trắng đã xay đạt 5.547 USD/tấn (giảm 11%).

Trong 11 tháng năm 2023, có 72 doanh nghiệp, tổ chức xuất khẩu hạt tiêu sang thị trường EU, Trong đó, top 5 doanh nghiệp xuất khẩu hồ tiêu lớn nhất sang EU đạt 84,65 triệu USD, chiếm 63,9% tổng xuất khẩu tiêu của Việt Nam sang EU.

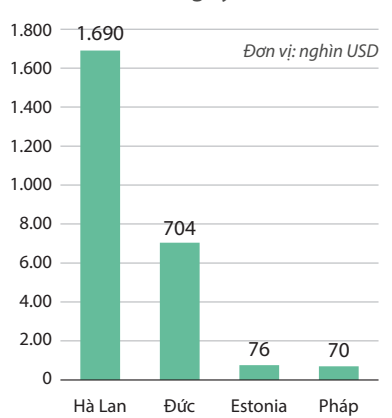
GỪNG

Trong 11 tháng đầu năm 2023, Việt Nam xuất khẩu gừng sang 15 quốc gia trong khối EU bao gồm: Hà Lan, Đức, Ý, Estonia, Thụy Điển, Romania, Pháp, Phần Lan, Áo, Bỉ, Lithuania, Ba Lan và Ireland, v.v. Trong đó, Hà Lan là thị trường nhập khẩu gừng nhiều nhất của Việt Nam, với giá trị nhập khẩu đạt 1,69 triệu USD, chiếm 61,2% tổng giá trị xuất khẩu gừng, giảm 22,5% so với cùng kỳ năm 2022. Tiếp đến là Đức đạt 704,0 USD (chiếm 25,5%), giảm 71,9%; Estonia đạt 76 nghìn USD (chiếm 3,5%), tăng 21,6%; Pháp đạt 70 nghìn USD (chiếm 2,6%), giảm 8,5%; v.v.

Gừng xuất khẩu sang thị trường EU chủ yếu là các sản phẩm chế biến như bột gừng, gừng sấy khô, gừng non chua ngọt, gừng sấy dẻo, mứt gừng, nước ép gừng, v.v. với giá trị xuất

khẩu đạt 2,73 triệu USD, chiếm 98,9% tổng giá trị xuất khẩu gừng, giảm 32,6% so với cùng kỳ năm 2022.

Trong 11 tháng đầu năm 2023, có 39 doanh nghiệp xuất khẩu gừng sang EU. Trong đó, 5 doanh nghiệp xuất khẩu nhiều nhất chiếm 88,7% tổng giá trị xuất khẩu, đạt 2,45 triệu USD, giảm 48,9% so với cùng kỳ năm 2022.

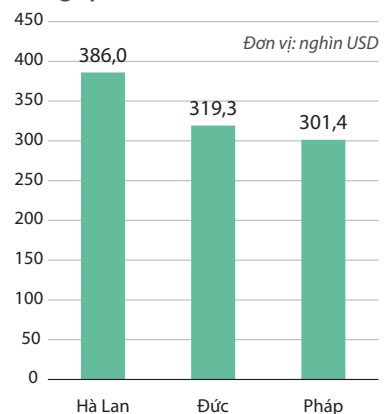
SẢ

Trong 11 tháng đầu năm 2023, Việt Nam xuất khẩu sả sang 11 quốc gia trong khối EU bao gồm: Hà Lan, Pháp, Đức, CH Séc, Bỉ, Ba Lan, Đan Mạch, Ý, Bồ Đào Nha, Thụy Điển và Phần Lan. Trong đó, Hà Lan là thị trường nhập khẩu sả nhiều nhất của Việt Nam, với giá trị nhập khẩu đạt 386 nghìn USD, chiếm 30,3% tổng giá trị xuất khẩu sả, giảm 48,3% so với cùng kỳ năm 2022. Tiếp đến là Đức đạt 319,3 nghìn USD (chiếm 25,1%), tăng 2%; Pháp đạt 301,4 nghìn USD (chiếm 23,7%), giảm 31,7%; v.v.

Sả xuất khẩu sang thị trường EU chủ yếu là các sản phẩm chế biến như bột sả, sả băm, sả bào, sả cắt khúc, sả xay, v.v. với giá trị xuất khẩu đạt 1,2 triệu USD, chiếm 95,5% tổng giá trị xuất khẩu sả, giảm 23,8% so với cùng kỳ năm 2022. Giá sả tươi, sơ chế,

ướp lạnh xuất khẩu trung bình đạt 3.552 USD/tấn, giảm 29,3% so với cùng kỳ năm 2022.

Trong 11 tháng đầu năm 2023, có 53 doanh nghiệp xuất khẩu sả sang EU. Trong đó, 5 doanh nghiệp xuất khẩu nhiều nhất chiếm 47,8% tổng giá trị xuất khẩu, với giá trị đạt 608,7 nghìn USD, giảm 13,1% so với cùng kỳ năm 2022.

XU HƯỚNG THỊ TRƯỜNG CHO MỘT SỐ SẢN PHẨM

Châu Âu đang ngày càng quan tâm đến tính xác thực và độ tinh khiết của thực phẩm, đặc biệt là đối các loại gia vị do đây là sản phẩm dễ bị pha trộn và gian lận. Ủy ban châu Âu kêu gọi các nhà khai thác, nhập khẩu cần lập tức thực hiện các biện pháp để khắc phục tình trạng nhiễm tạp chất có nguy cơ ảnh hưởng đến sức khỏe của người tiêu dùng, cũng như cho chính ngành gia vị và thảo mộc. Theo một báo cáo của Ủy ban châu Âu vào cuối năm 2021, có 48% mẫu kiểm tra gồm các loại gia vị phổ biến như thì là, nghệ, bột ớt, tiêu, nghệ tây, ... có nguy cơ bị tạp nhiễm. Các hình thức tạp nhiễm rất đa dạng như tăng màu sắc bằng thuốc nhuộm không được phép, thay thế gia vị thảo mộc bằng các nguyên liệu thực vật hoặc chất độn khác. [21]

Trong trung và dài hạn, thị trường xoài khô châu Âu dự kiến sẽ tăng trưởng ổn định về khối lượng ở mức 5–6%/năm. Nguyên nhân là do người tiêu dùng châu Âu có xu hướng tăng sử dụng sản phẩm ăn nhẹ lành mạnh có nguồn tự nhiên và giảm tiêu thụ đồ ăn nhẹ có chứa đường. Các nước như Anh, Đức, Pháp, Hà Lan, Thụy Sĩ và Italia hứa hẹn mang đến cơ hội tốt nhất cho các nhà cung cấp từ các nước đang phát triển. [22]

Thị trường gia vị, thảo mộc đang gia tăng nhanh và có sự cạnh tranh cao, đặc biệt với các loại gia vị đóng gói hỗn hợp. Kể từ thời kỳ đại dịch Covid-19, người tiêu dùng châu Âu ngày càng ý thức hơn về sức khỏe, lựa chọn thực phẩm lành mạnh hơn và thử nghiệm nhiều loại gia vị và thảo mộc tốt cho sức khỏe. Trong khi đó, hiện nay châu Âu vẫn chủ yếu phụ thuộc vào nhập khẩu gia vị và hỗn hợp gia vị để đáp ứng nhu cầu tiêu dùng. [23]

Thị trường gia vị khô toàn cầu được dự báo sẽ phát triển với tỷ lệ tăng trưởng kép hàng năm (CAGR) là 4,7% từ năm 2023 đến năm 2033 do một số yếu tố sau: (i) nhu cầu ngày càng tăng về hương vị bản địa và hương vị lạ trong ngành công nghiệp thực phẩm, khi người tiêu dùng tìm kiếm những trải nghiệm hương vị mới và các lựa chọn ẩm thực đa dạng, nhu cầu về nhiều loại gia vị đã mở rộng; (ii) xu hướng về thói quen ăn uống lành mạnh hơn với các thành phần thực phẩm tự nhiên cũng đã ảnh hưởng đến thị trường gia vị khô do nhiều loại gia vị khô có các đặc tính chống oxy hóa và chống viêm; (iii) người tiêu dùng đang ngày càng tìm kiếm các lựa chọn gia vị tự nhiên và hữu cơ giúp tăng thêm hương vị đồng thời tránh các chất phụ gia nhân tạo. [24]

THÔNG TIN CHÍNH SÁCH CỦA EU

Ngày 7/6/2023, EU đã đăng công báo Quy định (EU) 2023/1110 ký ngày 11 tháng 6 năm 2023 sửa đổi Quy định 2019/1793 về các biện pháp khẩn cấp kiểm soát thực phẩm xuất khẩu vào EU. Tại Quy định này, Ớt chuông từ Việt Nam vẫn nằm trong Phụ lục I với tần suất kiểm tra 50% tại cửa khẩu; đậu bắp và thanh long vẫn nằm trong Phụ lục II với tần suất kiểm tra tương ứng là 50% và 20%; điều này có nghĩa là các mặt hàng nông nghiệp không có thay đổi so với quy định của 11 tháng trước. [25]

Châu Âu kiểm soát chặt chẽ tạp chất trong hỗn hợp gia vị. Các quy định của châu Âu về chất gây ô nhiễm quy định mức tối đa đối với các chất gây ô nhiễm trong các sản phẩm thực phẩm, bao gồm cả sản phẩm hỗn hợp gia vị. Các quy định này thường xuyên được cập nhật. Các yêu cầu phổ biến nhất liên quan đến chất gây ô nhiễm trong hỗn hợp gia vị liên quan đến sự hiện diện của dư lượng thuốc trừ sâu, độc tố nấm mốc, kim loại nặng, vi sinh vật và phụ gia thực phẩm. Các nhà nhập khẩu châu Âu ngày càng yêu cầu các nhà cung cấp của họ sử dụng phương pháp khử trùng bằng hơi nước để chống nhiễm vi sinh vật trong hỗn hợp gia vị. Phương pháp này ảnh hưởng không tốt đến hương vị của gia vị, tuy nhiên đây vẫn là phương pháp rẻ nhất và an toàn nhất để chống nhiễm vi sinh vật. Phương pháp chiếu xạ hầu như không được áp dụng cho hỗn hợp gia vị dành cho thị trường châu Âu, do hầu hết các quốc gia châu Âu không cho phép sử dụng. [26]

Vào ngày 26/5, EU đã công bố Quy định số 2023/1032 về các biện pháp ngăn chặn sự hiệu quả sự xâm nhập và lây lan virus hại quả cà chua nâu (ToBRFV) trong lãnh thổ EU. Quy định mới này sửa đổi quy định cũ số 2020/1191 và có hiệu lực vào tháng 9 năm 2023. [27]

Tình hình hạn hán từ cuối năm 2022 ảnh hưởng nghiêm trọng đến ngành sản xuất rau quả của Tây Ban Nha. Vào ngày 11/5/2023, chính phủ Tây Ban Nha đã đưa ra một kế hoạch ứng phó khủng hoảng toàn diện, cung cấp 2,19 tỷ Euro cho nhà cung cấp nước mới, trợ cấp cho nông dân và viện trợ trực tiếp. Bộ Nông nghiệp sẽ cấp thêm 784 triệu Euro để hỗ trợ tăng năng suất nông nghiệp. [28]

Ngày 19/4/2023, Nghị viện châu Âu đã thông qua một thỏa thuận với các quốc gia thành viên EU về kiểm soát một số mặt hàng nông lâm sản xuất khẩu vào EU liên quan đến phá rừng và suy thoái rừng. Dự luật sẽ đi vào hiệu lực sau 18 tháng công bố, tức là vào khoảng tháng 12/2024 hoặc chậm nhất tháng 1/2025. [29]

Nhằm cụ thể hóa các cam kết “ngăn chặn và đảo ngược” tình trạng mất rừng và suy thoái đất, châu Âu đã thông qua các dự luật nhằm cấm nhập khẩu các mặt hàng liên quan đến nạn phá rừng. Với các quy định mới được ban hành, các công ty xuất khẩu, nhập khẩu sẽ phải truy xuất nguồn gốc các sản phẩm nhập khẩu bán trên thị trường châu Âu, xem những sản phẩm này có sản xuất tại các khu vực bị mất rừng hay không. [30]

Ủy ban châu Âu (EC) muốn nới lỏng các quy định đối với cây trồng được tạo ra bằng công nghệ gen mới (NGT), có thể cải thiện khả năng chống chịu sâu bệnh và áp lực môi trường. Các quy định hiện hành không theo kịp sự phát triển của NGT như công nghệ chỉnh sửa gen. Trong một dự thảo luật được đề xuất gần đây, EC cho biết, với tiềm năng của các công nghệ mới, nếu quy định về cây trồng biến đổi gen của khối không nhanh chóng thích ứng với NGT thì Liên minh châu Âu có nguy cơ bị tụt hậu và bị giảm đáng kể các lợi ích kinh tế, xã hội và môi trường từ công nghệ mới. Quy định mới được đưa ra vào thời điểm các chính phủ và doanh nghiệp trong khu vực đang ngày càng chùn bước trước những chi phí liên quan đến quá trình EU chuyển đổi sang nền kinh tế ít các-bon. Việc nới lỏng quy định đối với cây trồng biến đổi gen nhằm tới đối tượng là các loại cây được tạo ra với các đột biến hoặc sửa đổi có chủ đích từ cùng một loài hoặc các loài có liên quan chặt chẽ và sẽ không áp dụng cho các loại cây trồng bị pha trộn với các loài ngoại lai. Tuy nhiên hiện tại đề xuất này đã vấp phải sự chỉ trích từ các nhà lập pháp Xanh trong hội đồng EU vì đã giảm nhẹ đáng kể các yêu cầu hiện có về ghi nhãn, truy xuất nguồn gốc và đánh giá rủi ro. [31]

Ngày 3 tháng 3 năm 2023, Ủy ban châu Âu ban EU cũng ban hành Quy định mới số (EU) 2023/465 sửa đổi Quy định (EC) số 1881/2006 liên quan đến mức MRL Asen tối đa trong một số loại thực phẩm như: gạo, các sản phẩm chế biến từ gạo, thực phẩm dinh dưỡng trẻ em, nước hoa quả, sản phẩm hoa quả cô đặc, muối. Ngưỡng MRL Asen dao động từ 0,01 đến 0,15 mg/kg sản phẩm. Quy định này áp dụng trực tiếp trên tất cả các thành viên EU và có hiệu lực từ ngày 26/3/2023. [32]

Tất cả trái cây và rau quả tươi (ngoại trừ khoai tây) của Liên minh châu Âu (EU) xuất khẩu sang Vương quốc Anh sẽ không phải xuất trình giấy chứng nhận kiểm dịch thực vật hoặc kiểm tra thực tế tại các điểm biên giới ít nhất là đến tháng 4 năm 2024, theo mô hình mới về kiểm soát nhập khẩu đối với các sản phẩm nông sản thực phẩm đã được chính phủ Anh phê duyệt. [33]

Ủy ban châu Âu đã bỏ phiếu gia hạn và mở rộng các biện pháp tự do hóa thương mại giữa Moldova và khối. Điều này mang lại cho các nhà nhập khẩu EU cơ hội tốt để mua nhiều loại trái cây từ Moldova, hoàn toàn miễn thuế thêm 1 năm tính từ 11/7. [34]

Latvia sẽ duy trì mức thuế VAT giảm 5% đối với rau quả vào năm 2024. Mức VAT thấp hơn sẽ tạo điều kiện cạnh tranh tốt hơn cho các nhà sản xuất và thúc đẩy tiêu dùng rau trong nước. [35]

Vào ngày 26/5, EU đã công bố Quy định số 2023/1032 về các biện pháp ngăn chặn sự hiệu quả sự xâm nhập và lây lan virus hại quả cà chua nâu (ToBRFV) trong lãnh thổ EU. Quy định mới này sửa đổi quy định cũ số 2020/1191 và có hiệu lực vào tháng 9 năm 2023. [36]

MỘT SỐ CHÍNH SÁCH CẦN LƯU Ý

Theo đại diện Trung tâm thông tin và Cảnh báo - Cục Phòng vệ thương mại, hiện nay, các quốc gia trong khối EU tìm cách bảo vệ hàng hóa thị trường nội địa thông qua các biện pháp phòng vệ thương mại, do đó doanh nghiệp Việt sẽ gặp nhiều thách thức. Theo ghi nhận, năm 2022, kim ngạch xuất nhập khẩu hàng hóa Việt Nam sang thị trường EU và Anh lần lượt đạt 62,2 tỉ USD, tăng 9,2% và 6,84 tỉ USD, tăng 3,4% so với năm 2021. Mặc dù có tín hiệu tích cực, hàng hóa xuất khẩu Việt Nam cũng gặp thách thức khi có thể bị áp dụng các biện pháp phòng vệ thương mại (gồm chống bán phá giá; chống trợ cấp và biện pháp tự vệ) của các quốc gia nhằm bảo vệ hàng hóa sản xuất trong nước của họ. Nguyên nhân là do thời gian qua kinh tế thế giới cũng như khu vực có nhiều biến động, lạm phát gia tăng nên tiêu dùng của các thị trường giảm, dẫn tới các quốc gia nhập khẩu như EU, Anh tìm cách bảo vệ hàng hóa thị trường nội địa. Trong đó có các biện pháp phòng vệ thương mại song song với những công cụ khác bao gồm nâng cao tiêu chuẩn và quy định đối với hàng nhập khẩu. [37]

Ngày 26/6, Ủy ban châu Âu đề xuất gói hỗ trợ ngành nông nghiệp trị giá 330 triệu Euro từ Quỹ Chính sách Nông nghiệp chung (CAP) cho 22 quốc gia thành viên, nhằm hỗ trợ nông dân các nước này bị ảnh hưởng bởi các sự kiện khí hậu bất lợi, chi phí đầu vào cao và các vấn đề liên quan đến thương mại và đa dạng thị trường. Ngoài ra, EU phê gói hỗ trợ 100 triệu Euro cho Bulgaria, Hungary, Ba Lan, Romania và Slovakia đã được đề xuất từ ngày 3/5 do nông dân của 5 quốc gia này đang phải đối mặt với các vấn đề tắc nghẽn hậu cần sau khi nhập khẩu một lượng lớn nông sản thực phẩm từ Ukraina. [38]

Các quốc gia thuộc Liên minh châu Âu (EU) sẽ được yêu cầu hạn chế tình trạng lãng phí thực phẩm trong thập kỷ này theo dự thảo của EU nhằm giải quyết việc 10% thực phẩm ở châu Âu bị vứt bỏ. EU cho biết, ước tính mỗi cư dân châu Âu lãng phí 131 kg thực phẩm mỗi năm, gây tổn kém tiền bạc của người tiêu dùng, làm tăng lượng khí thải carbon dioxide (CO2) và lãng phí năng lượng, nhiên liệu và nước được sử dụng trong sản xuất thực phẩm. Theo Reuters, một dự thảo luật của EU sẽ đặt mục tiêu yêu cầu mọi quốc gia EU giảm 30% rác thải thực phẩm tổng thể trong các cửa hàng, nhà hàng và hộ gia đình tính theo đầu người vào cuối năm 2030, so với mức của năm 2020. Ngoài ra, dự thảo cho biết, các quốc gia EU cũng sẽ phải cắt giảm 10% rác thải thực phẩm trong quá trình chế biến và sản

xuất vào năm 2030, so với mức của năm 2020. Các nước EU sẽ phải đàm phán lần cuối với Nghị viện châu Âu. Họ cũng sẽ phải thiết kế các biện pháp để thúc đẩy các doanh nghiệp và người tiêu dùng đạt được các mục tiêu trên. EU cũng đang nghiên cứu một hệ thống ghi nhãn rõ ràng hơn về thời gian sử dụng "tốt nhất" và "hạn sử dụng" để tránh việc người tiêu dùng vứt bỏ thực phẩm vẫn có thể ăn được. [39]

Đại diện Thương vụ Việt Nam cho biết, định kỳ 11 tháng một lần, Nghị viện châu Âu và Hội đồng châu Âu (EC) họp để xem xét, đánh giá mức độ vi phạm về an toàn thực phẩm và thức ăn chăn nuôi của các quốc gia xuất khẩu vào EU. Sau đó, EU sẽ thông báo những thay đổi trong quy định về các biện pháp kiểm soát. Do vậy, việc rà soát này là bình thường. Điều các doanh nghiệp xuất khẩu sang EU cần lưu ý các ngưỡng kiểm soát để không vi phạm vì chỉ vài doanh nghiệp vi phạm sẽ ảnh hưởng đến toàn bộ ngành hàng và đến các doanh nghiệp khác.

Châu Âu mở cửa thị trường đối với thực phẩm nhập khẩu từ Nhật Bản. Thông tin này được đưa ra tại Hội nghị thường đỉnh Liên minh châu Âu (EU)-Nhật Bản ngày 13/7 ở Brussels. Việc dỡ bỏ các biện pháp bắt nguồn từ kết quả tích cực của các cuộc kiểm tra do phía Nhật Bản và các quốc gia thành viên EU thực hiện đối với các sản phẩm nhập khẩu từ quốc gia này. Kể từ khi áp dụng các hạn chế này vào năm 2011 nhằm bảo vệ sức khỏe con người trước nguy cơ ô nhiễm phóng xạ từ thực phẩm và thức ăn chăn nuôi nhập khẩu, EC tiến hành xem xét hai năm một lần và dẫn nối lòng các biện pháp này khi rủi ro giảm đi. Lần đánh giá cuối cùng diễn ra vào tháng 9/2021 và EC đã giới hạn các hoạt động kiểm tra trước khi xuất khẩu đối với năm hoang dã, một số loài cá và thực vật hoang dã ăn được. [40]

Cổng thông tin nông nghiệp Agraragazat.hu đã đưa tin trong tuần này rằng Bộ Nông nghiệp đã công bố các khoản trợ cấp trị giá 184,1 triệu euro dành cho trồng trọt trái cây và trồng nho cho đến cuối năm 2024. Khoản trợ cấp này sẽ dành cho 7 nghìn công ty nông nghiệp kinh doanh trái cây vườn cây ăn trái và vườn nho có diện tích 65 nghìn ha. Ngoại trưởng Zsolt Feldman của Bộ Nông nghiệp đã tuyên bố rằng mục tiêu là đẩy lùi nhập khẩu và giảm tác động tiêu cực của biến đổi khí hậu đối với ngành. Cổng thông tin cũng nhấn mạnh rằng chính phủ đang hợp tác với 50 tập thể nhà sản xuất, cùng nhau sản xuất hàng hóa trị giá 237,7 triệu Euro mỗi năm. [41]

THÔNG TIN CHÍNH SÁCH CỦA VIỆT NAM

Ngày 12/6, Thương vụ, Đại sứ Quán Việt Nam tại Bỉ đã phối hợp với Liên minh Bỉ – Việt, Trung Tâm xúc tiến thương mại và Đầu tư Flanders tổ chức chương trình định kỳ “Việt Nam đến với Bạn – Vietnamese Roadshow” tại Antwerp – Thành phố cảng lớn nhất của Bỉ, đồng thời cảng Antwerp là cảng lớn thứ 3 của châu Âu, với chủ đề là thúc đẩy hợp tác cảng biển – logistics giữa Việt Nam và Bỉ để kết nối liên khu vực Á – Âu. Hàng hóa Việt Nam xuất khẩu sang EU đang được hưởng lợi thế rất lớn từ EVFTA, tuy nhiên, một số hạn chế của hậu cần – logistics đã ảnh hưởng phần nào đến những cơ hội từ EVFTA. Thương vụ, Đại sứ quán Việt Nam đang tập trung xúc tiến hợp tác trong lĩnh vực cảng biển, logistics giữa Việt Nam với Bỉ, Việt Nam với Luxembourg để tạo ra khả năng cạnh tranh tốt hơn cho hàng hóa Việt Nam. [42]

Theo nhận định của Chủ tịch Hiệp hội Hồ tiêu Việt Nam, hiện Việt Nam đứng thứ nhất về tỷ trọng xuất khẩu và sản lượng xuất khẩu hồ tiêu, dù vậy, dư địa để phát triển và khai thác thêm cho cây hồ tiêu vẫn còn. Tuy nhiên, các yêu cầu và quy định khắt khe của thị trường nhập khẩu về rào cản phi thuế quan tiếp tục gia tăng, đặc biệt các vấn đề liên quan đến dư lượng thuốc bảo vệ thực vật (liên quan đến hồ tiêu) và kim loại nặng (liên quan đến cây quế). Diễn biến khó lường của biến đổi khí hậu sẽ là thách thức chính đối với ngành nông nghiệp trên toàn cầu. Các loại chi phí gia tăng sẽ tác động lớn đến nguồn cung. Việt Nam đặt mục tiêu trở thành nước xuất khẩu gia vị bền vững, đa gia vị chứ không chỉ dừng ở cây tiêu và quế, tạo sức mạnh tổng hợp, định vị là quốc gia cây gia vị trên thị trường thế giới, hướng đến mục tiêu xuất khẩu toàn ngành đạt trên 2 tỷ USD trong 3 năm tới. [43]

Tại Hội nghị “Hành trình Việt Nam trở thành nhà cung cấp hồ tiêu và gia vị bền vững” diễn ra vào ngày 21/4, đại diện Hiệp hội Hồ tiêu Việt Nam cho rằng, các thị trường nhập khẩu liên tục có những cảnh báo về dư lượng thuốc bảo vệ thực vật cũng như gia tăng tần suất kiểm soát và siết chặt quy

định MRLs đối với thực phẩm nói chung bao gồm cả gia vị của Việt Nam. Do đó, việc hỗ trợ doanh nghiệp tiếp cận thông tin về tình hình thị trường và ngành hàng, nắm rõ quy định của cơ quan quản lý nhà nước của Việt Nam cũng như các quy định của nước nhập khẩu là hết sức cần thiết. [44]

Đại diện Tổ chức IDH Việt Nam đánh giá, thách thức lớn nhất đối với xuất khẩu hồ tiêu là dư lượng thuốc bảo vệ thực vật, còn với xuất khẩu quế là dư lượng kim loại nặng. Ngoài ra, là các thách thức liên quan tới môi trường như giảm phát thải carbon, khuyến khích mô hình canh tác bền vững, mô hình trồng xen một cách bền vững... Ngoài ra là các thách thức về xã hội như lao động trẻ em, lao động bình đẳng giới. [45]

Theo đánh giá của Bộ Công Thương, hiện nay ngành hồ tiêu và gia vị chỉ mới khai thác khoảng 40% - 50% lợi thế. Để khai thác tối đa lợi thế, hiện doanh nghiệp cần tăng cường hiểu biết về thị trường nhập khẩu. Ví dụ, trước tác động của biến đổi khí hậu, gần đây EU đã ban hành Luật Chống phá rừng, tất cả những sản phẩm đặc biệt là sản phẩm nông nghiệp từ các nước đi vào EU phải thỏa mãn yêu cầu không phá rừng và không làm cho rừng suy thoái. Hiện có một số sản phẩm của Việt Nam như cà phê, ca cao đã được EU đưa vào tầm ngắm và có báo cáo sâu hơn, EU chưa đề cập đến cây tiêu và các cây gia vị khác nhưng trong tương lai chắc chắn họ sẽ quan tâm đến, bởi cây tiêu và các cây gia vị khác đều có đặc thù chung như cây cà phê và cây ca cao. [46]

Từ năm 2025, nông sản muốn xuất khẩu sang EU phải đảm bảo được sản xuất không gây mất rừng. Mặc dù là quốc gia không có nguy cơ quá cao về mất rừng, Việt Nam vẫn cần tăng cường xây dựng chuỗi cung ứng bền vững để nông sản Việt Nam tiến sâu hơn vào thị trường EU. Trong bối cảnh đó, sản xuất và thương mại hàng hóa nông sản cần được định hướng phát triển bền vững theo chuỗi giá trị, không mở rộng diện tích, tăng chất lượng và giá trị sản phẩm, nâng cao sinh kế cộng đồng. [47]

HOẠT ĐỘNG ĐẦU TƯ, XÚC TIẾN THƯƠNG MẠI, PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG CỦA DOANH NGHIỆP TIÊU TIỂU

Cục Xúc tiến thương mại và Tổ chức chuyên gia cao cấp Hà Lan và sàn thương mại điện tử MISSLINH - một trong những sàn thương mại B2B tại Hà Lan mới đây đã ký kết biên bản ghi nhớ nhằm thúc đẩy hợp tác nghiên cứu và triển khai hiệu quả hỗ trợ doanh nghiệp vừa và nhỏ Việt Nam xuất khẩu hàng hoá, đặc biệt là nông sản sang EU trong thời gian tới.

Việc ký kết thỏa thuận hợp tác sẽ giúp các bên thiết lập cơ chế triển khai các hoạt động xúc tiến thương mại, tạo điều kiện thuận lợi để doanh nghiệp tại Việt Nam tham gia hiệu quả các hoạt động xúc tiến xuất khẩu thông qua môi trường số, kết nối giao thương với doanh nghiệp Hà Lan, góp phần đưa thương hiệu, sản phẩm của doanh nghiệp Việt Nam tiếp cận và có chỗ đứng vững chắc trên thị trường thế giới. [48]

Hội nghị Thường niên Hiệp hội Hồ tiêu Quốc tế (IPC) lần thứ 51 được tổ chức tại Sarawak, Malaysia từ ngày 06-09/11/2023 với hai hợp phần chính gồm hội nghị và triển

lãm. Tại Hội nghị IPC, các doanh nghiệp xuất khẩu gia vị Việt Nam có thể gặp gỡ, trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm và thông tin của các chuyên gia trong ngành Hồ tiêu và gia vị toàn cầu, trong đó, có các đại diện đến từ Hiệp hội Gia vị châu Âu (ESA), Hiệp hội Thương mại Gia vị Hoa Kỳ (ASTA), v.v... Bên cạnh các chủ đề về kỹ thuật và xu hướng canh tác, các đại biểu sẽ được cập nhật các quy định mới nhất của thị trường nhập khẩu, đặc biệt các số liệu báo cáo về tình hình xuất nhập khẩu, tiêu thụ, tồn kho, giá cả thị trường Hồ tiêu của các nước sản xuất Hồ tiêu chính trên thế giới được trình bày chi tiết tại Hội nghị. [49]

Hiệp hội Hồ tiêu Việt Nam sẽ tổ chức “Hội thảo về Hiệp định EVFTA – Cơ hội và Thách thức đối với sự phát triển bền vững ngành Hồ tiêu và gia vị Việt Nam” vào ngày 08/8/2023 nhằm tổng kết đánh giá tình hình ngành Hồ tiêu và gia vị Việt Nam sau khi hiệp định EVFTA có hiệu lực. [50].

PHỤ LỤC

TOP 20 DOANH NGHIỆP XUẤT KHẨU RAU QUẢ VIỆT NAM SANG EU TRONG NĂM 2023

STT	TÊN DOANH NGHIỆP	Thị phần
1	CÔNG TY TNHH QUICORNAC	10,9%
2	CÔNG TY CP CÔNG NGHIỆP THỰC PHẨM THABICO	6,8%
3	CHI NHÁNH CÔNG TY TNHH OLAM VIỆT NAM TẠI KHU CÔNG NGHIỆP BIÊN HÒA II	6,6%
4	CÔNG TY TNHH THƯƠNG MẠI & DỊCH VỤ TRƯỜNG HOÀNG LÂM ĐỒNG	5,1%
5	CÔNG TY CP THỰC PHẨM XUẤT KHẨU ĐỒNG GIAO	5,1%
6	CÔNG TY CỔ PHẦN NAFOODS MIỀN NAM	4,9%
7	CÔNG TY TNHH MTV THE FRUIT REPUBLIC CẦN THƠ	4,4%
8	CÔNG TY CP NAFOODS GROUP	4,1%
9	CÔNG TY CỔ PHẦN RAU QUẢ TIẾN GIANG	2,6%
10	CÔNG TY TNHH ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN VẠN HÒA	2,5%
11	CÔNG TY TNHH SẢN XUẤT TRÁI CÂY HÙNG PHÁT	2,4%
12	CÔNG TY TNHH CHẾ BIẾN THỰC PHẨM OLAM VIỆT NAM	2,3%
13	CÔNG TY CP RAU QUẢ THỰC PHẨM AN GIANG	2,3%
14	CÔNG TY TNHH VIET TROPICAL FRUIT	2,1%
15	DNTN ĐẠT VINH	1,2%
16	CÔNG TY CỔ PHẦN THỰC PHẨM HÙNG HẬU	1,0%
17	CÔNG TY CỔ PHẦN XUẤT NHẬP KHẨU BẾN TRE	0,9%
18	CÔNG TY TNHH MTV SẢN XUẤT THƯƠNG MẠI & DỊCH VỤ XUẤT KHẨU MINH DỪNG	0,9%
19	CÔNG TY CỔ PHẦN SẢN XUẤT - XUẤT NHẬP KHẨU THỦ CÔNG MỸ NGHỆ VÀ NÔNG SẢN TỔNG HỢP	0,9%
20	CÔNG TY TNHH MỘT THÀNH VIÊN THỰC PHẨM VÀ NƯỚC GIẢI KHÁT NAM VIỆT	0,9%

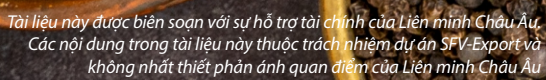
TOP 20 DOANH NGHIỆP XUẤT KHẨU GIA VỊ VIỆT NAM SANG EU TRONG NĂM 2023

STT	TÊN DOANH NGHIỆP	Thị phần
1	CÔNG TY CỔ PHẦN PHÚC SINH	15,1%
2	CÔNG TY CỔ PHẦN TẬP ĐOÀN TRẦN CHÂU	13,7%
3	CÔNG TY TRÁCH NHIỆM HỮU HẠN CHẾ BIẾN GIA VỊ NEDSPICE VIỆT NAM	13,0%
4	CHI NHÁNH LONG BÌNH CÔNG TY TNHH OLAM VIỆT NAM	12,5%
5	CÔNG TY CỔ PHẦN SẢN XUẤT DỊCH VỤ XNK HÀ NỘI	8,1%
6	CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ XNK PHÚC THỊNH	5,2%
7	CÔNG TY TNHH MỘT THÀNH VIÊN XNK 2-9 ĐẮK LẮK	3,6%
8	CÔNG TY CỔ PHẦN LIÊN THÀNH	3,3%
9	CÔNG TY TNHH MỘT THÀNH VIÊN NÔNG SẢN DK	2,2%
10	CÔNG TY TNHH CHẾ BIẾN GIA VỊ NEDSPICE BÌNH PHƯỚC	2,2%
11	CÔNG TY TNHH SYNTHITE VIỆT NAM	1,8%
12	CÔNG TY TNHH HƯƠNG GIA VỊ SƠN HÀ	1,8%
13	CÔNG TY CỔ PHẦN XUẤT NHẬP KHẨU PETROLIMEX	1,4%
14	CÔNG TY TNHH PHAN MINH THÔNG	1,4%
15	CÔNG TY TNHH JAYANTI HERBS & SPICE	1,3%
16	CÔNG TY TNHH HARRIS FREEMAN VIỆT NAM	1,1%
17	CÔNG TY TNHH THƯƠNG MẠI VÀ SẢN XUẤT TUẦN MINH	1,0%
18	CÔNG TY CỔ PHẦN TẬP ĐOÀN HANFIMEX VIỆT NAM	0,9%
19	CÔNG TY TNHH GIA VỊ LIÊN HIỆP	0,9%
20	CÔNG TY CỔ PHẦN PROSI THĂNG LONG	0,8%

THÔNG TIN THAM KHẢO

- <https://www.eurofresh-distribution.com/news/eu-apple-production-down-2-4/>
- <https://www.freshplaza.com/asia/article/9574155/commercial-apple-production-my-2023-24-forecast-at-11-554-650-tons/>
- <https://www.fructidor.com/newsdetail.aspx?id=66619&title=The-Netherlands-produces-fewer-apples-but-more-pears->
- <https://www.hortidaily.com/article/9539488/kenya-signs-eu-trade-deal-as-brussels-wants-to-strengthen-ties-with-africa/>
- <https://www.rnz.co.nz/news/political/493457/new-zealand-signs-free-trade-deal-with-european-union-after-years-of-negotiations>
- <https://bnews.vn/bi-lan-dau-tien-tro-thanh-nha-san-xuat-le-on-nhat-chau-au/311131.html>
- <https://www.fruitnet.com/eurofruit/spanish-lemon-volumes-to-bounce-back/255967.article>
- <https://bnews.vn/bi-ho-tro-nong-dan-cuu-cac-vuon-tao/312083.html>
- <https://east-fruit.com/en/news/plum-exports-from-of-moldovan-at-the-all-time-record-thanks-to-increased-demand-in-the-eu/>
- <https://guojiguoshu.com/article/8806>
- <https://efegagro.com/eeuu-ue-aceitunas-asia-latam/>
- <https://agrotimes.ua/ovochi-sad/v-ugorshhyni-roste-vyrobnycztvo-ta-spozhyvannya-garbuzyv/>
- <https://www.agroberichtenbuitenland.nl/actueel/nieuws/2023/11/10/will-hungary-run-out-of-potatoes>
- https://agreste.agriculture.gouv.fr/agreste-web/download/publication/publie/raLeg22033/2022_33inforapporteur.pdf
- <https://www.eurofresh-distribution.com/news/spains-garlic-sector-warns-of-drop-in-yields-and-increase-in-costs/>
- <https://www.fresh-market.info/fruitsandvegetables/vegetables/garlic/spains-garlic-sector-warns-of-drop-in-yields-and-increase-in-costs-206316744>
- <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20231215-4>
- <https://hortoinfo.es/alerta-residuos-pimientos-maruecos/>
- <https://fruittoday.com/irregularidades-en-la-entrada-de-ajo-chino-congelado/>
- <https://congtuong.vn/chinh-sach-nhap-khau-hang-hoa-cua-thi-truong-eu-thay-doi-ra-sao-240885.html>
- https://www.cbi.eu/market-information/spices-herbs/trends?utm_medium=email&utm_source=permissions_524288&utm_medium=email
- <https://www.cbi.eu/market-information/processed-fruit-vegetables-edible-nuts/dried-mango/market-potential>
- https://www.cbi.eu/market-information/spices-herbs/spice-mixes/market-potential?utm_medium=email&utm_source=permissions_524288&utm_medium=email
- <https://www.digitaljournal.com/pr/news/xherald/global-dried-spices-market-is-anticipated-to-progress-at-a-cagr-of-4-7-from-2023-to-2033#ixzz85jRk1dv>
- <https://vn-eu-tradehub.com/2023/06/10/quy-dinh-moi-cua-eu-ve-cac-bien-phap-khan-cap-va-tam-thoi-kiem-soat-an-toan-thuc-pham/>
- https://www.cbi.eu/market-information/spices-herbs/spice-mixes/market-entry?utm_medium=email&utm_source=permissions_524288&utm_medium=email
- <https://www.agf.nl/article/9544391/nieuwe-europese-tobrfv-maatregelen-in-september-van-kracht/>
- <https://www.mintecglobal.com/top-stories/drought-causes-agricultural-havoc-in-spain>
- <https://vn-eu-tradehub.com/2023/04/21/nghi-vien-chau-au-da-thong-qua-quy-dinh-moi-cua-eu-ve-kiem-mot-so-mat-hang-nong-lam-san-xuat-khau-vao-eu-lien-quan-den-pha-rung-va-suy-thoi-rung/>
- <https://peppervietnam.com/eu-siet-truy-xuat-nguon-goc-viet-nam-co-lo-lang/>
- <https://nongnghiep.vn/eu-de-xuat-noi-long-quy-dinh-ve-cay-trong-bien-doi-gen-d355647.html>
- https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.068.01.0051.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A068%3ATO
- https://murtictoday.com/brexit-border-checks-on-fruit-and-veg-imported-to-uk-from-eu-postponed-for-another-year_2152597-a.html
- https://agriculture.ec.europa.eu/news/short-term-outlook-report-war-ukraine-continues-impact-eu-farmers-2023-03-30_en
- <https://www.fructidor.com/newsdetail.aspx?id=65544&title=9-lemon-and-pepper-shipments-from-Turkey-rejected-at-Bulgarian-border->
- <https://www.agf.nl/article/9544391/nieuwe-europese-tobrfv-maatregelen-in-september-van-kracht/>
- <https://plo.vn/luu-y-doanh-nghiep-xuat-khau-sang-chau-au-vuong-quoc-anh-post732702.html>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3189
- <https://bnews.vn/eu-tim-cach-giai-quyet-tinh-trang-lang-phi-thuc-pham/297813.html>
- <https://bnews.vn/chau-au-mo-cua-thi-truong-doi-voi-thuc-pham-nhap-khau-tu-nhat-ban/299225.html>
- <https://www.agroberichtenbuitenland.nl/actueel/nieuws/2023/12/15/hungary-horticulture-subsidy>
- <https://vn-eu-tradehub.com/2023/06/12/viet-nam-bi-thuc-day-hop-tac-cang-bien-logistic-de-ket-noi-lien-khu-vuc/>
- <https://congtuong.vn/den-nam-2025-viet-nam-dat-muc-tieu-xuat-khau-ho-tieu-va-cay-gia-vi-len-2-ty-usd-251206.html>
- <https://peppervietnam.com/den-nam-2025-viet-nam-dat-muc-tieu-xuat-khau-ho-tieu-va-cay-gia-vi-len-2-ty-usd/>
- <https://peppervietnam.com/den-nam-2025-viet-nam-dat-muc-tieu-xuat-khau-ho-tieu-va-cay-gia-vi-len-2-ty-usd/>
- <https://thoidai.com.vn/doi-ten-hiep-hoi-ho-tieu-viet-nam-183479.html>
- <https://peppervietnam.com/eu-siet-truy-xuat-nguon-goc-viet-nam-co-lo-lang/>
- <https://moit.gov.vn/tin-tuc/xuc-tien-thuong-mai/ho-tro-doanh-nghiep-vua-va-nho-thuc-day-xuat-khau-tren-moi-truong-so.html>
- <https://peppervietnam.com/uploads/2023/Ban-tin/Ban-tin-VPA-thang-06-nam-2023.pdf>
- <https://peppervietnam.com/hoi-thao-ve-hiep-dinh-eyfta-co-hoi-va-thach-thuc-doi-voi-su-phat-trien-ben-vung-nganh-ho-tieu-va-gia-vi-viet-nam/>

Tài liệu này được biên soạn với sự hỗ trợ tài chính của Liên minh Châu Âu.
Các nội dung trong tài liệu này thuộc trách nhiệm dự án SFV-Export và
không nhất thiết phản ánh quan điểm của Liên minh Châu Âu